

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszek
Nazwisko: Dziegielewski
Miejsce urodzenia: Strupczewo
Data urodzenia: 09-01-1918
Imię ojca: Władysław
Imię matki: Bolesława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Materiały operacyjne prowadzone przez PUBP/PUdsBP w Płocku dotyczące Franciszka Dziegielewskiego. W aktach znajduje się oświadczenie z ujawnienia przed komisją 27.03.1947, w którym podał, że od 10.11.1943 był członkiem AK. We wrześniu 1945 wstąpił w szeregi organizacji „R.O.A.K.” za namową znajomego. W 1946 roku wziął udział w akcji na spółdzielnię produkcyjną GS w Mokowie. Przed komisją likwidacyjną przy PUBP w Płocku zdał posiadaną broń palną - pistolet.	IPN BU 0203/205 (3223/II).	
Akta kontrolne śledztw w sprawie współpracowników i członków organizacji niepodległościowej wchodzących w skład okręgu »Narodowego Zjednoczenia Wojskowego« nr 23 krypt. „Mazowsze”. Wojskowy Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wyrokiem (Sr. 356/47) z 24.07.1947 skazał Franciszka Dziegielewskiego na karę śmierci za przynależność do organizacji NSZ i usiłowanie zmiany ustroju państwa, zabójstwo komendanta ORMO w Dobrzyniu nad Wisłą, nielegalne przechowywanie broni palnej wraz z amunicją, napad i pobicie dwóch członków PPR, rozbrojenie oficera WP, sabotaż urządzeń użyteczności publicznej (zniszczenie centrali telefonicznej).	IPN By 070/597 t. 1-4 (640/III), IPN By 0106/2 t. 1-5 (640/3) mikrofilm.	

<p>Akta śledztwa prowadzonego w okresie 27.05.1947 do 26.06.1947 w sprawie przynależności F. Dziegielewskiego i innych osób do powojennej organizacji niepodległościowej. Ww. zatrzymany 25.05.1947 przez PUBP w Lipnie, tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy, a 30.06.1947 objęty aktem oskarżenia sporządzonym przez oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy, który zarzucał ww. to, że od sierpnia 1946 do 24.05.1947 był członkiem organizacji NSZ, gdzie występował pod pseud. »Wojtek« i brał udział w operacjach mających na celu pozyskanie środków na działalność niepodległościową, uczestniczył w akcjach ekspropriacyjnych na spółdzielnie spożywcze, pocztę w Dobrzyniu nad Wisłą, 19.11.1946 w Mokowie pow. Lipno; brał udział w napadzie na komendanta ORMO w Dobrzyniu nad Wisłą i pobiciu dwóch członków PPR oraz rozbrojeniu oficera WP; w połowie stycznia 1947 brał udział kolportażu ulotek antypaństwowych oraz posiadał bez zezwolenia broń, którą przechowywał do 25.05.1947.</p>	<p>IPN By 070/677 (723/III).</p>
<p>Akta w sprawie karnej prowadzonej przeciwko członkom podziemia m.in. przeciwko Franciszkowi Dziegielewskiemu. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (Sr. 356/47) z 24.07.1947 skazany na karę śmierci, wieczną utratę praw i przepadek całego mienia za przynależność do nielegalnej organizacji zbrojnej, udział w akcjach organizacji, zabójstwo komendanta ORMO i przechowywanie bez pozwolenia broni palnej i amunicji. Prezydent RP decyzją z 01.08.1947 nie skorzystał z prawa łaski w stosunku do skazanego. Wyrok wykonano 18.08.1947 poprzez rozstrzelanie w więzieniu w Bydgoszczy.</p>	<p>IPN By 66/1050-1052.</p>
<p>Ankiety personalne osób wobec których prowadzono śledztwa w latach 1945-1962 przez. Wydz. Śledczy WUBP/WUdsBP/KW MO w Bydgoszczy. W aktach znajduje się m.in. ankieta personalna Franciszka Dziegielewskiego, zastępcy dowódcy oddziału NSZ działającego od sierpnia 1946 do maja 1947 na terenie powiatu lipnowskiego, sierpeckiego i plockiego, który za swoją działalność został skazany przez WSR w Bydgoszczy na karę śmierci. Akta zawierają również zapis informacyjny dot. przesłuchania Franciszka Dziegielewskiego do protokołu jako podejrzanego oraz kartę jego zatrzymania.</p>	<p>IPN By 0116/1, IPN By 0112/2, IPN By 0112/5.</p>
<p>Charakterystyka nr 2 dot. podziemnej organizacji Ugrupowanie „Cichego” wchodzącej w skład podziemia NZW, Okręg XXIII krypt. „Mazowsze”, działającej od wiosny 1945 do maja 1947 na terenie powiatów Lipno, Płock, Sierpc, Rypin, Włocławek. Franciszek Dziegielewski był zastępcą dowódcy grupy bojowej pod pseud. „Wojtek”. Od 1942 do 1945 roku był członkiem AK pod pseud. „Dziewanna”. Od 08.1946 do 24.05.1947 był czynnym członkiem grupy bojowej „Cichego”. W tym czasie wziął udział w wielu akcjach organizacji mających na celu pozyskanie funduszy na działalność, pobiciu dwóch członków PPR w Płomianach oraz zabójstwie Komendanta Powiatowego ORMO w Dobrzyniu nad Wisłą, rozbrojeniu porucznika WP w Dobrzyniu. Organizacja została rozbita przez PUBP w Lipnie od 22.05 do 01.06.1947. Za swoją działalność F. Dziegielewski został skazany na karę śmierci.</p>	<p>IPN BU 0176/3 (2/O), IPN By 09/2 (2/O), IPN By 011/2 (2/O).</p>

Materiały różne dot. podziemia AK-NZS i innych struktur podległych SN: rozkazy organizacyjne, schematy, protokoły przesłuchań członków podziemia, odpisy pism i zarządzeń organizacji podziemnych, meldunki operacyjne UB i WBW, materiały archiwalne MON i Wydz. „C” poszczególnych KW MO oraz Biura „C” MSW. Akta gromadzone przez MSW od 10.07.1945 do 20.10.1962. Franciszek Dzięgielewski został wymieniony w „Strukturze Bojowej 23 Okręgu NSZ (lata 1945-1947)”. Członek Oddziału Bojowego I pod dowództwem „Cichego”, pod ps. „Wojtek”, wchodzącego w skład 11 Grupy Operacyjnej NSZ i podlegającej pod 23 Okręg NSZ.	IPN BU 0297/41 t. 1-3.
---	------------------------

Materiały fotograficzne MSW w Warszawie z lat 1979-1980. Album „Wystawa z okazji XXXV-lecia MO i SB”. Franciszek Dzięgielewski figuruje na „Ogłoszenie. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy w dniu 24 lipca 1947 r. skazani zostali na karę śmierci”- pod nr 3-Dzięgielewski Franciszek ps. „Wojtek” (przynależność do NSZ, przechowywanie broni i amunicji, zamach na komendanta ORMO, poturbowanie członków PPR, zniszczenie centrali telefonicznej w Urzędzie Pocztowym, napady z bronią w rękę).	IPN BU 024/249.
---	-----------------